

Postawy Polaków wobec Cyberbezpieczeństwa 2024: zaufanie i obawy w erze cyfrowej

Polacy są coraz bardziej otwarci na nowe technologie, a cyberbezpieczeństwo stało się ważnym aspektem ich życia. Coraz chętniej korzystamy z bankowości mobilnej, a coraz większe zainteresowanie stopniowo budzą też technologie biometryczne. Między innymi takie wnioski płyną z badania „Postawy Polaków wobec cyberbezpieczeństwa 2024” zrealizowanego na zlecenie Warszawskiego Instytut Bankowości we współpracy ze Związkiem Banków Polskich przez Agencję Badawczą SW Research.

Analiza danych z badania pokazuje wyraźnie rysujące się trendy w obszarze korzystania z bankowości elektronicznej i wiedzy z zakresu cyberbezpieczeństwa. Po pierwsze przewagę bankowości mobilnej nad internetową – respondenci deklarują, że wolą korzystać z usług bankowych w aplikacji mobilnej niż w internecie (57 proc. badanych używa smartfona do bankowości, a 30 proc. komputera korzystając z bankowości internetowej). Polacy doceniają bankowość mobilną za szybkość i wygodę, a płatności przez aplikację zdobywają coraz więcej zwolenników. Związek Banków Polskich wskazuje, że na koniec 2023 r. było 21,7 mln aktywnych aplikacji mobilnych i ta liczba stale rośnie. Większe zainteresowanie płatnościami mobilnymi można zauważyć u młodych dorosłych: 77% 25-34-latków i 74% osób w wieku 18-24-lata korzysta z bankowości mobilnej na smartfonie lub tablecie. Niemniej jednak, entuzjastów płatności mobilnych odnajdziemy również wśród Polaków w wieku 35-49 lat (68%), ale także w grupie 50+ (39% z nich deklaruje, że mobilnie korzysta z usług bankowych).

Phishing – największym zagrożeniem w przestrzeni cyfrowej.

Choć coraz śmielej wkraczamy do cyfrowego świata, to jednak pewne jego aspekty budzą nasze obawy. Zdajemy sobie sprawę z cyberzagrożeń, ale jednocześnie cyberbezpieczeństwo jest obszarem, w którym wskazujemy największe braki w wiedzy (47 proc.)^[1]. Jak wynika z badania „Postawy Polaków wobec cyberbezpieczeństwa” przede wszystkim boimy się wyłudzenia danych osobowych i wiążącej się z tym kradzieży pieniędzy (phishing), a także przywłaszczenia tożsamości. O bezpieczeństwo danych osobowych martwią się bardziej osoby starsze w wieku 50+ (63 proc. z nich określa kradzież danych największym zagrożeniem w sieci), a najmniej młodzi dorośli w wieku 18-24 lata (50 proc.). Co ciekawe ta grupa wiekowa, która przecież jest dosyć aktywna w mediach społecznościowych, w porównaniu z innymi – najmniej obawia się o możliwość przejęcia tożsamości w Social Mediach (43 proc. wyraziło obawę o taki rodzaj przestępstwa). Respondenci wskazali TOP 3 najgroźniejszych oszustw w sieci – są nimi:

- wyłudzenie danych osobowych (60 proc.)
- wyłudzenie pieniędzy (52 proc.)
- kradzież tożsamości (51 proc.)

Co trzecia osoba uważa też za istotne zagrożenie cyberprzemoc – na naruszanie cudzej godności osobistej i mowę nienawiści wskazuje 30 proc. respondentów.

Technologie biometryczne zyskują na popularności.

Po pojawieniu się kart płatniczych wraz z postępem technologicznym na rynek weszły płatności mobilne, które zdobyły serca Polaków. Jednak rozwój technologiczny stale przyspiesza i być może już niebawem płatności mobilne będą musiały ustąpić miejsca nowej, jeszcze bardziej zaawansowanej i bezpieczniejszej formie płatności – mowa o biometrii. Dane Warszawskiego Instytutu Bankowości pokazują, że transakcje w sklepach za pomocą danych biometrycznych stają się coraz bardziej pożądaną formą płatności. 43 proc. badanych deklaruje chęć weryfikacji płatności odciskiem palca lub próbka głosu. Polacy przychylają się zatem do koncepcji wdrażania technologii przyspieszających

płatności, a uwierzytelnianie biometryczne może to ułatwić. Zapotrzebowanie na stosowanie biometrii podczas zakupów mają osoby w różnym wieku – w przedziale wiekowym od 18 do 49 lat połowa badanych opowiedziała się za taką formą autoryzacji płatności. Natomiast w podziale na płeć, mniej entuzjastycznie podchodzą do technologii biometrycznych kobiety niż mężczyźni: 38 proc. kobiet i 49 proc. mężczyzn wskazało chęć płatania np. głosem lub odciskiem palca.

AI – realne wsparcie, czy zagrożenie

Wraz z intensywnym rozwojem narzędzi opartych na sztucznej inteligencji pojawiły się zupełnie nowe formy dezinformacji. Jednym z takich zagrożeń, które wskazało 29 proc. respondentów jest tzw. deepfake, czyli manipulacja wizualna lub dźwiękowa z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Obawiamy się także dezinformacji i fake newsów (42 proc.). Mimo to badani starają się nie przekreślać walorów tej nowej technologii – blisko połowa (49 proc.) uważa, że AI jest zarówno szansą, jak i zagrożeniem dla człowieka. Niemniej jednak przeciwników AI jest prawie dwukrotnie więcej od zwolenników: 27 proc. respondentów obawia się sztucznej inteligencji, a 14 proc. uznaje ją za wsparcie dla człowieka. Co ciekawe osoby z wykształceniem podstawowym trzykrotnie słabiej oceniały AI za raczej groźną, podczas gdy osoby po studiach i z wykształceniem średnim były skłonne bardziej rygorystycznie spojrzeć na tę nową technologię.

Na podstawie wszystkich zebranych wyników badania „Postawy Polaków wobec cyberbezpieczeństwa 2024” zostanie opracowany Raport „Cyberbezpieczny portfel”, który ukaże się na początku października 2024 r. z okazji rozpoczęcia Europejskiego Miesiąca Cyberbezpieczeństwa.

Badanie zrealizowano w ramach projektu edukacyjnego „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni” wspólnie z Partnerami Projektu: merytorycznym – NASK oraz wspierającymi: Allegro, BLIK, ING Bank Śląski, Fundacja Polska Bezgotówkowa, Santander Bank Polska, VISA, DAGMA Bezpieczeństwo IT, ESET, Zakład Usług Informatycznych NOVUM.

Program sektorowy „Bankowcy dla Edukacji” to jeden z największych programów edukacji finansowej w Europie. Jest on realizowany od 2016 r. z inicjatywy Związku Banków Polskich przez Warszawski Instytut Bankowości. Jego celem jest edukowanie uczniów, studentów i seniorów w zakresie podstaw praktycznej wiedzy dotyczącej ekonomii, finansów, bankowości, przedsiębiorczości, cyberbezpieczeństwa i obrotu bezgotówkowego.

Zapraszamy na stronę www.bde.wib.org.pl

